ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΙΝΕ/ΓΣΕΕ Τεύχος 31, ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1997

ΙΝΕ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

- Ανάπτυξη
- Ανταγωνιστικότητα
- Απασχόληση
- Εργασιακές σχέσεις

Η ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ • Η ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ • ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΓΚΡΙΣΕΙΣ ΜΙΣΘΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

ΙΝΕ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Η διαδικασία του Κοινωνικού διαλόγου για την Ανάπτυξη - Ανταγωνιστικότητα - Απασχόληση ολοκληρώθηκε.

Το αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας κατέληξε στο «Σύμφωνο εμπιστοσύνης Κυβέρνησης και Κοινωνικών Εταίρων προς το 2000», το οποίο παρουσιάζεται σ' αυτό το τεύχος της ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ.

Επίσης παρουσιάζονται τα συμπεράσματα της μελέτης που αφορά την μείωση του εργάσιμου χρόνου στις 35 ώρες στον τραπεζικό τομέα.

Τέλος, η ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ σ' αυτό το τεύχος περιλαμβάνει τις εργασίες που αναφέρονται στην πορεία της απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ενωση καθώς και τις συγκρίσεις μισθών και μη μισθολογικού κόστους εργασίας σε διεθνές επίπεδο.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ • ΜΗΝΙΑΊΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΌ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΎΤΟΥ ΕΡΓΑΣΊΑΣ ΤΗΣ ΓΣΕΕ

ΕΚΔΌΤΗΣ: Χρήστος Πολυζωγόπουλος • **ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΉ ΕΠΙΤΡΟΠΉ:** ΤΟ Δ.Σ.ΤΟΥ ΙΝΕ, *Πρόεδρος:* Χρήστος Πολυζωγόπουλος, *Αντιπρόεδρος:* Δ. Στρατούλης, *Γρ. Οικονομικού:* Κ. Πουπάκης, *Μέλη:* Γ. Ντάσης, Δ. Παρλαβάντζας, Γ. Χριστοδούλου, Σ. Μαντζουράνης, Φ. Φατούρος, Γ. Ποντικός • **ΓΡΑΦΕΊΑ:** Εμμ. Μπενάκη 71Α, Αθήνα 106 81, Τηλ: 3304469-74, Fax: 3304452 • **ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΊΗΣΗ - ΠΑΡΑΓΩΓΉ:** ΚΑΜΠΥΛΗ, Αριστοτέλους 36, Τηλ: 8215007, 8215675, 8216371, Fax: 8215007

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Ανάπτυξη
Ανταγωνιστικότητα
Απασχόληση

«Σύμφωνο εμπιστοσύνης κυβέρνησης
& κοινωνικών εταίρων
στην πορεία προς το 2000»

Μερικούς μήνες πριν το 2000 η Πολιτεία και η Κοινωνία αντιμετωπίζουν κρίσιμες προκλήσεις σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Οι διεθνείς συνθήκες, με κεντρικό χαρακτηριστικό την παγκοσμιοποίηση, μεταβάλλονται συνεχώς διαμορφώνοντας ένα νέο περιβάλλον στο χώρο της παραγωγής και της εργασίας. Η ανεργία έχει καταστεί κεντρικό πρόβλημα και η αντιμετώπισή του αποτελεί άμεση προτεραιότητα.

Το τρίπτυχο «Ανάπτυξη - Ανταγωνιστικότητα - Απασχόληση» αποτελεί ένα κεντρικό ζήτημα για τη χώρα μας. Οι εκπρόσωποι της Πολιτείας και της Κοινωνίας, με συναίσθηση της σημαντικότητας και του επείγοντος των προκλήσεων και των προβλημάτων διεξήγαγαν από το Μάιο του 1997 έναν ευρύ Κοινωνικό διάλογο για την «Ανάπτυξη - Ανταγωνιστικότητα - Απασχόληση».

Το παρόν κείμενο καταγράφει σε τρεις ενότητες (Διαρθρωτικές Πολιτικές για την Ανάπτυξη, Πολιτικές Ενίσχυσης της Ανταγωνιστικότητας και της Απασχόλησης, Ρύθμιση Μορφών Εργασίας και Κοινωνικής Προστασίας προς το 2000) ένα ευρύ φάσμα θεμάτων στα οποία υπήρξε σύγκλιση απόψεων μετά από συζητήσεις των εμπειρογνωμόνων στις αρμόδιες ομάδες και τη σχετική συζήτηση στο πλαίσιο της Συντονιστικής Γραμματείας του Κοινωνικού Διαλόγου.

Η Κυβέρνηση και οι Κοινωνικοί Εταίροι πιστεύουν ότι η επιτυχία αυτής της φάσης του Κοινωνικού Διαλόγου θα επηρεάσει σημαντικά παρόμοιες μορφές κοινωνικών διεργασιών και γι' αυτό το λόγο ο Κοινωνικός Διάλογος πρέπει να αποτελέσει μία μόνιμη, σταθερή και διαρκή διαδικασία ανταλλαγής και σύνθεσης απόψεων σε όλα τα επίπεδα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

1. Δημόσιες επενδύσεις

1.1.Είναι αποδεκτοί οι βασικοί προσανατολισμοί και προτεραιότητες που χαρακτηρίζουν τις δημόσιες επενδύσεις που πραγματοποιούνται στα πλαίσια του Β΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Πρέπει να διατηρήσουμε τους ρυθμούς συγκέντρωσης των δημοσίων επενδύσεων σε υποδομές που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας.

1.2.Κρίσιμος παράγοντας για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητα και συνεπώς της ανάπτυξης είναι η διαφύλαξη της Κοινωνικής Συνοχής, συμπεριλαμβανομένης και της συμμετοχής των γυναικών στην Ανάπτυξη. Οι Κυβερνητικές επιλογές στον Τομέα των Δημοσίων Επενδύσεων οφείλουν να δίνουν βάρος και στη δημιουργία θέσεων εργασίας και να συνδέουν τα μεγάλα έργα υποδομής με τις τοπικές αγορές εργασίας (π.χ. ήδη εκπονούνται σχετικές μελέτες για τα έργα Αεροδρόμιο Σπάτων και Γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου). Παράλληλα όμως οφείλουν να διασφαλίζουν την αναγκαία ισορροπία ώστε ο συνδυασμός ανταγωνιστικότητας και κοινωνικής συνοχής να δημιουργηθούν συνθήκες αειφόρου ανάπτυξης.

1.3.Για τα θέματα του αναπτυξιακού σχεδιασμού, ο Κοινωνικός Διάλογος πρέπει να είναι συνεχής μέσα από κατοχυρωμένες διαδικασίες. Στα πλαίσια αυτά θα εξετασθεί η δημιουργία ανεξάρτητων επιστημονικών δομών, όπως το Ινστιτούτο Παραγωγικής και Περιφερειακής Υποδομής, που προτείνει η ΓΣΕΕ και η δημιουργία τριμερών επιτροπών (περιφερειακές αρχές - επιχειρήσεις - εργαζόμενοι) για τη διασύνδεση των μεγάλων έργων με τις τοπικές αγορές εργασίας. Συμφωνείται η διεξαγωγή ειδικής συζήτησης στο πλαίσιο του επερχόμενου σχεδιασμού του Γ΄ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης της Ευρωπαϊκής Ενωσης (περίοδος 2000-2006).

2. Αποτελεσματικότητα ΔΕΚΟ και Δημόσιου Τομέα

2.1. Διαπιστώθηκαν οι πολύπλευρες αδυναμίες και η «νοσηρότητα» που χαρακτηρίζουν μεγάλα τμήματα του ευρύτερου όσο και του στενού δημόσιου τομέα και ειδικότερα τα προβλήματα του συγκεντρωτισμού, της γραφειοκρατίας, της ευνοιοκρατίας, των πελατειακών σχέσεων και της έλλειψης υποδομών. Αποτελεί κοινή πεποίθηση ότι οι αδυναμίες αυτές δεν επιτρέπουν στο δημόσιο τομέα να ανταποκριθεί στο ρόλο του ως μοχλού ανάπτυξης. Για το λόγο αυτό συμφωνούμε στην προώθηση ενός σχεδίου μεταρρυθμίσεων και αλλαγών, το οποίο πρέπει να γίνει αντικείμενο ευρύτερου διαλόγου και συναινέσεων, που θα διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα και τη διαχρονικότητά του.

2.2. Συμφωνείται ότι οι ΔΕΚΟ πρέπει να αυξήσουν την αποτελεσματικότητά τους και να μην επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό παρά μόνο κατ' εφαρμογή συγκεκριμένων κυβερνητικών αποφάσεων για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής. Για το λόγο αυτό, κρίνεται απαραίτητο να προχωρήσουν ριζικές μεταρρυθμίσεις, αφού προηγηθεί αντικειμενική ενημέρωση της κοινής γνώμης, ώστε να εξασφαλισθεί ευρεία κοινωνική συναίνεση.

Παράλληλα πρέπει να εξετασθεί η εισαγωγή δεικτών μέτρησης της ανταπόκρισης των ΔΕΚΟ και του δημόσιου τομέα στις ανάγκες του καταναλωτή και του πολίτη στα πλαίσια ενός διαφανούς συστήματος αξιολόγησης. Ο Κοινωνικός Διάλογος μεταξύ των Διοικήσεων και των συνδικαλιστικών φορέων της επιχείρησης μπορεί επίσης να συμβάλλει ιδιαίτερα στην επεξεργασία των μακροχρόνιων επιχειρησιακών σχεδίων των ΔΕΚΟ.

2.3. Για την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού στο δημόσιο τομέα διαπιστώνεται και συμφωνείται η ανάγκη λήψης όλων των

αναγκαίων μέτρων για την εξασφάλιση εκπαίδευσης, κινήτρων απόδοσης και αξιοκρατίας. Η επιτάχυνση της εισαγωγής της πληροφορικής αποτελεί προϋπόθεση για τη μείωση της γραφειοκρατίας και τη βελτίωση της απόδοσης.

3. Βιομηχανική πολιτική - Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (Μ.Μ.Ε.)

3.1. Το εφαρμοζόμενο «μείγμα» βιομηχανικής πολιτικής κινείται στη σωστή κατεύθυνση. Οι οριζόντιες δράσεις εκσυγχρονισμού του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, η προώθηση συνεργασιών-δικτύων μεταξύ των επιχειρήσεων, περιλαμβανομένων και των εμπορικών, η έμφαση στην ποιότητα και τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό μπορούν να συνδυαστούν με επιλεκτικές παρεμβάσεις κλαδικού χαρακτήρα που θα ενισχύσουν υφιστάμενα συγκριτικά πλεονεκτήματα και βιώσιμες παραγωγικές δραστηριότητες. Η πρόσφατη συμφωνία μεταξύ της Πολιτείας και των Κοινωνικών Εταίρων για τη νέα βιομηχανική στρατηγική της Ελλάδας εξειδικεύει τις πολιτικές στον τομέα αυτό.

3.2. Υπάρχει συμφωνία σχετικά με το πλαίσιο για την αναμόρφωση του Αναπτυξιακού Νόμου. Συμφωνείται να διατηρηθεί ένα πλαίσιο κινήτρων ελκυστικό για την πραγματοποίηση παραγωγικών επενδύσεων, αλλά πρέπει αυτά να συνδεθούν με την ανάληψη επιχειρηματικού κινδύνου, την επίτευξη κερδοφόρων αποτελεσμάτων, καθώς και τη δημιουργία βιώσιμων θέσεων απασχόλησης.

Ειδικότερα διαπιστώνεται σύγκλιση απόψεων για:

- τον περιορισμό των ποσοστών της δωρεάν επιχορήγησης και την αύξηση των ποσοστών ιδίας συμμετοχής των επενδυτών με παράλληλη μεγαλύτερη έμφαση στα φορολογικά κίνητρα και τα κίνητρα επιδότησης επιτοκίου.
- τον ορισμό της ζώνης Γ΄ ως περιλαμβάνουσας ορισμένες περιοχές με έντονα προβλήματα απασχόλησης.
- την υπό όρους επιχορήγηση ολοκληρωμένων επιχειρηματικών σχεδίων εξόδου από την κρίση επιχειρήσεων, ώστε να καταστούν βιώσιμες και ανταγωνιστικές.

- τον ορισμό ανώτατου ορίου καταβαλλόμενης επιχορήγησης ανά δημιουργούμενη νέα θέση εργασίας.
- τη δυνατότητα προκήρυξης ειδικών καθεστώτων ενίσχυσης, προκειμένου να επιτευχθούν συγκεκριμένοι περιφερειακοί ή τομεακοί στόχοι.

3.3. Ο χαρακτήρας της βιομηχανικής πολιτικής πρέπει να στηρίζει μια επιθετική και διεισδυτική αντιμετώπιση της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας χωρίς τάσεις εσωστρέφειας. Οι αναδυόμενες ευκαιρίες στη Βαλκανική, στις Παρευξείνιες χώρες, στην υπόλοιπη Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και στη Μεσόγειο απαιτούν μεσοπρόθεσμες και καλά σχεδιασμένες προσεγγίσεις και όχι ευκαιριακές ή κερδοσκοπικού χαρακτήρα κινήσεις.

3.4. Η βελτίωση της διαχειριστικής ικανότητας, της πρόσβασης στην πληροφορία, η παραγωγική και εμπορική συνεργασία, η συμμόρφωση με διεθνείς προδιαγραφές αποτελούν προϋποθέσεις επιβίωσης των ΜΜΕ. Η δυνατότητα μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης των μικρών και μεσαίων βιοτεχνικών, βιομηχανικών, εμπορικών και παροχής υπηρεσιών επιχειρήσεων με λογικό κόστος στη βάση των επιχειρηματικών τους προοπτικών συνδέεται με την εισαγωγή και την αξιοποίηση των νέων χρηματοπιστωτικών θεσμών. Προς αυτή την κατεύθυνση θα ληφθούν

όλα τα αναγκαία μέτρα και θα καταβληθεί προσπάθεια άρσης των αντικινήτρων.

3.5. Η Ελλάδα δεν μπορεί πλέον να στηρίζει την μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητά της στο φθηνό εργατικό δυναμικό. Η παροχή των κατάλληλων επαγγελματικών δεξιοτήτων, η σύνδεση της αρχικής εκπαίδευσης με την παραγωγική διαδικασία και η ανανέωση των γνώσεων των εργαζομένων, εμφανίζει σοβαρή υστέρηση σε σχέση με τα Ευρωπαϊκά δεδομένα. Πολύ μεγαλύτερη προσπάθεια πρέπει να καταβληθεί στους τομείς αυτούς.

4. Χρηματοπιστωτικός Τομέας

4.1. Αποτελεί κοινή πεποίθηση ότι οι εξελίξεις στο χρηματοπιστωτικό τομέα είναι ταχύτατες και αλλάζουν εκ βάθρων την εικόνα του παρελθόντος. Ο διατραπεζικός ανταγωνισμός ενισχύεται κυρίως από την εμβάθυνση της ενιαίας τραπεζικής αγοράς στην Ε.Ε., από τις νέες τεχνολογίες τηλεπληροφορικής στις τραπεζικές εργασίες και από την εξάλειψη του συναλλαγματικού κινδύνου μετά την ένταξη της χώρας στην ΟΝΕ.

4.2. Οι εξελίξεις αυτές αναμένεται ότι θα μειώσουν το κόστος του χρήματος για τις επιχειρήσεις, θα ελαττώσουν τις γραφειοκρατικές καθυστερήσεις και θα προσφέρουν εναλλακτικές χρηματοδοτικές επιλογές ώστε να επιτυγχάνεται η καλύτερη εναρμόνιση των χρηματοδοτικών μέσων με τις επιχειρηματικές ανάγκες. Η ενημέρωση των ΜΜΕ για τις νέες προοπτικές και η έγκαιρη οργάνωσή τους για να τις αξιοποιήσουν, πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενα ειδικών παρεμβάσεων.

4.3. Οι εξελίξεις αυτές δημιουργούν βεβαίως και αντίστοιχες προκλήσεις για το ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Η διατήρηση των μεριδίων του στην εσωτερική αγορά αλλά και η δυνατότητα διεθνοποίησης των δραστηριοτήτων, εξαρτάται από την ταχύτητα προσαρμογής που θα επιδείξει. Η αποτελεσματική ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών, η διαφοροποίηση των προσφερομένων υπηρεσιών και χρηματοπιστωτικών προϊόντων καθώς και η εξυγίανση των χαρτοφυλακίων αποτελούν όρους επιβίωσης στη νέα αναδυόμενη τραπεζική αγορά.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

1ος ΑΞΟΝΑΣ

Επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό και ενεργές παρεμβάσεις προώθησης απασχόλησης

Αποτελεί κοινή πεποίθηση των τριών πλευρών (Κυβέρνησης, Εργοδοτών και Εργαζομένων) ότι η εργασία είναι κοινωνικό δικαίωμα το οποίο προστατεύεται από το Κράτος. Για να αντιμετωπιστούν τα σημερινά επίπεδα της ανεργίας στην Ελλάδα χρειάζεται μία μακρά περίοδος σταθερής ανάπτυξης. Η μακροοικονομική σταθερότητα η οποία υπάρχει σήμερα στη χώρα συμβάλλει στη δημιουργία των προϋποθέσεων για αύξηση της παραγωγής και επέκταση της απασχόλησης. Ωστόσο η ανάπτυξη από μόνη της δεν αρκεί ώστε να εξαλειφθεί το πρόβλημα της ανεργίας, το οποίο επηρεάζεται σημαντικά και από την έλλειψη προσαρμογής στα νέα πρότυπα εργασίας και την ανισότητα των ευκαιριών. Χρειάζονται συνεπώς νέες μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.

Αποτελεί κοινό στόχο η μεγιστοποίηση της απόδοσης των υφιστάμενων δημοσιονομικών δαπανών, που θα επιτευχθεί με την αναδιάρθρωση των δαπανών και κυρίως με την ενίσχυση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης. Οι ενεργές παρεμβάσεις στην αγορά εργασίας διαμορφώνονται και με τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ενωσης για τις πολιτικές των κρατών μελών στον τομέα της απασχόλησης. Από το 1998 τα κράτη μέλη θα υποβάλλουν λεπτομερή σχέδια δράσης τα οποία, με βάση κυρίως τις εθνικές

προτεραιότητες και ιδιαιτερότητες, θα συμβαδίζουν με το κοινό Ευρωπαϊκό πλαίσιο στόχων στον τομέα αυτό.

Επίσης θεωρείται αναγκαία η ενεργός συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, τόσο στη διαμόρφωση, όσο και στα όργανα υλοποίησης των πολιτικών κατάρτισης και απασχόλησης.

Κατευθύνσεις των ενεργών παρεμβάσεων προώθησης της απασχόλησης

1. Προώθηση νέου επιχειρηματικού πνεύματος για σύνδεση της ανάπτυξης με την απασχόληση

Οι περισσότερες νέες θέσεις απασχόλησης δημιουργούνται σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Είναι συνεπώς αναγκαία η ενθάρρυνση της ανάπτυξης των επιχειρήσεων αυτών ιδιαίτερα στον τομέα του εμπορίου και των λοιπών υπηρεσιών. Γι' αυτό χρειάζεται μια νέα «επιχειρηματική παιδεία» ικανή να μετατρέψει την ανάπτυξη σε απασχόληση.

Πρέπει συνεπώς να διευκολυνθεί η δημιουργία και η λειτουργία επιχειρήσεων και να καταστεί το φορολογικό σύστημα φιλικότερο προς την απασχόληση. Πρέπει επίσης οι εργοδότες να εξασφαλίσουν σε όλους τους εργαζόμενους διαρκή πρόσβαση στην κατάρτιση και στην πληροφόρηση.

Περαιτέρω θα αναζητηθούν νέες θέσεις εργασίας στους εξής τομείς:

α. Τουρισμού (όπως επιμήκυνση τουριστικής περιόδου, αγροτουρισμός, συνεδριακός τουρισμός κ.ά.)

β. Πολιτισμού

γ. Περιβάλλοντος

δ. Παροχής Κοινωνικών Υπηρεσιών (όπως φύλαξη παιδιών εργαζομένων μητέρων, φροντίδα ηλικιωμένων κατ' οίκον, υγειονομικοί σταθμοί, ομάδες πυροπροστασίας κατά τη θερινή περίοδο, φροντίδα για την προστασία του περιβάλλοντος, διαχείριση απορριμμάτων, εκτέλεση έργων ανάπλασης από την Τοπική Αυτοδιοίκηση κ.ά.).

Τέλος, κρίνεται αναγκαίος ο προγραμματισμός των αναγκών κατάρτισης και η σύνδεσή της με την απασχόληση στην κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία των μεγάλων, μεσαίων και μικρών τεχνικών έργων.

2. Αναβάθμιση του συστήματος Επαγγελματικής Κατάρτισης και σύνδεση με την Απασχόληση

Συμφωνείται ότι η όλη προσπάθεια πρέπει να ξεκινήσει από το σύστημα της εκπαίδευσης το οποίο πρέπει να δώσει έμφαση στη διδασκαλία μεθόδων εργασίας και έρευνας. Επίσης έμφαση πρέπει να δοθεί στην απόκτηση ικανοτήτων και προσόντων, τα οποία πρέπει να αναφέρονται σε συγκεκριμένο επαγγελματικό τομέα ή κλάδο, ώστε να ευνοούν την επαγγελματική κινητικότητα και την προσαρμοστικότητα. Πρέπει συνεπώς η αρχική κατάρτιση να είναι περισσότερο προσανατολισμένη στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, αλλά και να συνδέεται με τη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση.

Η γήρανση του ενεργού πληθυσμού στην Ελλάδα και η ταχεία εξέλιξη των νέων τεχνολογιών έχουν ως αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει η αγορά εργασίας στη χώρα μας ολοένα και μεγαλύτερη

έλλειψη επαγγελματικών προσόντων. Ενώ οι επιχειρήσεις ζητούν νέες και προσαρμοσμένες ειδικότητες, οι περισσότεροι άνεργοι δεν έχουν καθόλου ή έχουν παρωχημένη ειδίκευση. Κατά συνέπεια είναι αναγκαία η παροχή κατάρτισης ειδικά στους άνεργους και στους ανειδίκευτους εργαζόμενους ώστε να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων μέσα από την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού. Κρίνεται λοιπόν απαραίτητη η ποιοτική αναβάθμιση της παρεχόμενης κατάρτισης η οποία πρέπει να συναρτάται με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Προϋποθέσεις για τη σύνδεση της κατάρτισης με την απασχόληση είναι:

- Η αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων πρόβλεψης των αναγκών της εθνικής, περιφερειακής και τοπικής αγοράς εργασίας σε συνεχιζόμενη κατάρτιση. Σημαντικό ρόλο σε αυτή την κατεύθυνση καλούνται να διαδραματίσουν το Εθνικό Παρατηρητήριο Απασχόλησης και τα Κέντρα Προώθησης Απασχόλησης.
- Η αναβάθμιση των δομών κατάρτισης ιδιωτικών επιχειρήσεων και ιδιωτικών εκπαιδευτικών φορέων, ώστε ο ρόλος τους να είναι συμπληρωματικός εκείνου των κρατικών δομών κατάρτισης.

Περαιτέρω, απαιτείται ο εκσυγχρονισμός των προγραμμάτων και των μεθόδων κατάρτισης κατά τομέα ή κλάδο με τη σύσταση και λειτουργία Εξειδικευμένων Κέντρων Κατάρτισης. Απαιτείται επίσης να υπάρχει πρόβλεψη για την άμεση κάλυψη τοπικών εκπαιδευτικών αναγκών με τη λειτουργία Τοπικών Κέντρων Κατάρτισης που θα λειτουργούν κατά περίπτωση για την κάλυψη συγκεκριμένων αναγκών κατάρτισης του τοπικού εργατικού δυναμικού. Ωστόσο αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι η κατάρτιση από μόνη της δεν αρκεί. Η αποτελεσματικότητα της κατάρτισης θα αυξηθεί σημαντικά εφόσον συνδέεται με την πρακτική άσκηση στο χώρο δουλειάς και την απασχόληση των καταρτιζομένων στο αντικείμενο κατάρτισής τους.

Οποιαδήποτε προσπάθεια εφαρμογής προγραμμάτων απασχόλησης και κατάρτισης δεν θα έχει το αναμενόμενο αποτέλεσμα χωρίς τη συμπληρωματική και ικανοποιητική λειτουργία των αρμόδιων Υπηρεσιών Απασχόλησης. Προς αυτή την κατεύθυνση κρίνεται αναγκαία η αναβάθμιση των παρεχόμενων από τον ΟΑΕΔ υπηρεσιών (Κ.Π.Α., Εξειδικευμένα Κέντρα Κατάρτισης, Γραφεία Ενημέρωσης, Παρατηρητήριο Αγοράς Εργασίας, Επαγγελματικός Προσανατολισμός κλπ).

Ειδικότερα η κυβέρνηση δεσμεύεται:

- Στην άμεση πιλοτική λειτουργία τριών Κέντρων Προώθησης της Απασχόλησης στο α΄ εξάμηνο του 1998 και στην μεσοπρόθεσμη επέκτασή τους στην υπόλοιπη χώρα.
- Στην άμεση πιλοτική λειτουργία Γραφείων Ενημέρωσης Εργοδοτών και Στήριξης Ανέργων μέσω προγραμματικών συμβάσεων των ΟΤΑ ή φορέων των Κοινωνικών και στη μεσοπρόθεσμη επέκτασή τους στην υπόλοιπη χώρα.
- Να υπάρχει πλήρης αναδιάρθρωση και λειτουργία του Εθνικού Κέντρου Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΚΕΠ), με στόχο να εξυπηρετηθεί καλύτερα η γενικότερη στρατηγική στο συγκεκριμένο χώρο και να

σχεδιαστούν τα απαιτούμενα εργαλεία για την υποβοήθηση της απασχόλησης.

3. Ενίσχυση των πολιτικών για την ισότητα ευκαιριών

Ενώ η θέση των γυναικών στο χώρο της εργασίας έχει σημαντικά βελτιωθεί, η ανεργία παραμένει υψηλότερη για τις γυναίκες σε σχέση με τους άνδρες και το ποσοστό συμμετοχής τους στην εργασία είναι χαμηλότερο. Στην απασχόληση οι γυναίκες υπερεκπροσωπούνται σε ορισμένους κλάδους και επαγγέλματα και υποεκπροσωπούνται σε άλλους. Η κατάσταση αυτή δημιουργεί προβλήματα στην αγορά εργασίας, τα οποία πρέπει να εκλείψουν. Προς αυτή την κατεύθυνση της συμφιλίωσης της επαγγελματικής με την οικογενειακή ζωή (επιλογής κρίσιμης για την αναπτυξιακή προοπτική και την κοινωνική συνοχή) είναι σκόπιμο να ενισχυθούν δράσεις μέσω παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων και με ολοκληρωμένες δράσεις υποστήριξης προς την εργαζόμενη γυναίκα.

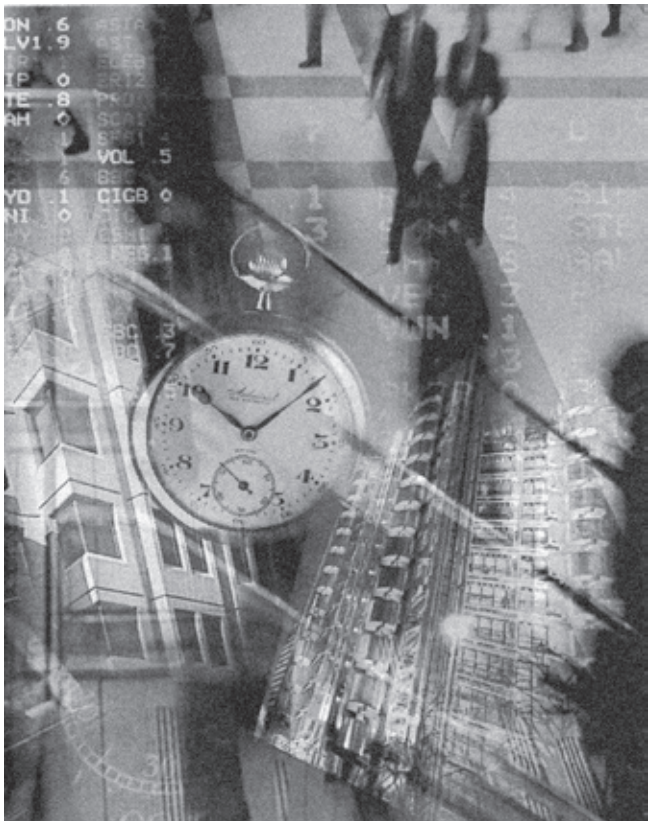
2ος ΑΞΟΝΑΣ

ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΩΝ ΑΥΞΗΣΕΩΝ ΣΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΧΑΜΗΛΟΥ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΥ

Η προσέγγιση του πληθωρισμού κοντά στο επίπεδο του μέσου όρου των τριών χαμηλότερων στην Ε.Ε. δεν αποτελεί μόνον ένα βασικό κριτήριο για την ένταξη της δραχμής στην ΟΝΕ. Αποτελεί μέσο διαμόρφωσης ενός περιβάλλοντος υγιούς και βιώσιμης ανάπτυξης που προωθεί την απασχόληση και προστατεύει το εισόδημα των μισθωτών και των συνταξιούχων. Ο χαμηλός πληθωρισμός επιτρέπει σε όλους τους οικονομικούς συντελεστές (επενδυτές, εργαζόμενους, επιχειρήσεις κ.ά.) να προγραμματίζουν χωρίς το πρόσθετο κόστος της αβεβαιότητας που δημιουργεί η αστάθεια των τιμών και του κόστους.

Στο πλαίσιο αυτό συμφωνούνται τα εξής:

1. Είναι δεδομένη και αδιαπραγμάτευτη η θεσμοθετημένη αυτονομία των κοινωνικών εταίρων στην ελεύθερη συλλογική διαμόρφωση των αποδοχών των εργαζομένων στις επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα. Ο ρόλος του κράτους στη διαδικασία αυτή περιορίζεται στους κλάδους που άμεσα ή έμμεσα λειτουργεί ως εργοδότης. Ταυτόχρονα το Κράτος παρεμβαίνει στη διαμόρφωση εκείνων των παραγόντων που επηρεάζουν τις καθαρές αποδοχές όλων των μισθωτών, όπως ύψος ασφαλιστικών εισφορών εργαζομένων και εργοδοτών, καθορισμός φορολογικής επιβάρυνσης, κλπ. Ο άξονας της διαμόρφωσης των εισοδημάτων για τη διετία 1998-1999 μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο στρατηγικής συμφωνίας - πλαίσιο μεταξύ των εταίρων και της Κυβέρνησης, με σεβασμό στις ελεύθερες θεσμοθετημένες συλλογικές διαπραγματεύσεις εργαζομένων και εργοδοτών του ιδιωτικού τομέα και με δεδομένη την επικείμενη θεσμοθέτηση των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων στο Δημόσιο. Με βάση τα παραπάνω, συμφωνείται ότι οι αυξήσεις των αμοιβών

θα πρέπει να διασφαλίζουν το πραγματικό εισόδημα των εργαζομένων και να το αυξάνουν σταδιακά, λαμβανομένης υπόψη της αύξησης της εθνικής παραγωγικότητας και της ανάγκης ενίσχυσης της απασχόλησης.

2. Συμφωνείται ότι έχει βελτιωθεί το επίπεδο της κερδοφορίας των επιχειρήσεων σε βαθμό που επιτρέπει τη χρηματοδότηση παραγωγικών επενδύσεων μεγαλύτερων από τις επενδύσεις της τελευταία δεκαετίας. Η αύξηση των κερδών πρέπει να χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης των επιχειρήσεων με παράλληλη ενίσχυση των κατάλληλων προϋποθέσεων από την πλευρά της Πολιτείας. με αυτόν τον τρόπο τα αναμενόμενα κέρδη διαχέονται στο σύνολο της οικονομίας με τη μορφή νέων θέσεων ή με τη συγκράτηση θέσεων απασχόλησης που αλλιώς θα χάνονταν.

3. Τονίζεται ότι αποτελεί κοινή διαπίστωση, ότι η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου και η διασφάλιση των θέσεων εργασίας με μόνιμη βάση προϋποθέτουν αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας των συντελεστών της παραγωγής. Προς την κατεύθυνση αυτή έχουν ήδη ληφθεί σημαντικά μέτρα για την δημιουργία ενός περισσότερο ανταγωνιστικού πλαισίου που θα βοηθήσει στην σωστή κατανομή των πόρων.

Κρίνεται ως ιδιαίτερα σημαντική η ενεργοποίηση και η στήριξη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η οργανωτική και διοικητική ενίσχυση της ανεξάρτητης αυτής αρχής και των υπηρεσιών της προκειμένου αυτές να αντιμετωπίσουν τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στις αγορές. Σημαντικά θα συμβάλλει στην ομαλή λειτουργία των αγορών η αντιμετώπιση των συνεπειών μονοπωλιακών και ολιγοπωλιακών καταστάσεων.

3ος ΑΞΟΝΑΣ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ

Οι τρεις πλευρές συμφώνησαν στις παρακάτω θέσεις:

1. να διατηρηθεί σταθερό και προβλέψιμο το φορολογικό σύστημα, ώστε οι οικονομικές μονάδες με μακροπρόθεσμο προγραμματισμό να αναπτυχθούν και να αξιοποιήσουν τις νέες ευκαιρίες που προσφέρει η αγορά στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ενωσης.

2. Το φορολογικό σύστημα να είναι δίκαιο ώστε να επιτελείται και η Συνταγματική αρχή της συνεισφοράς στα δημόσια βάρη όλων των Ελλήνων πολιτών ανάλογα με τις δυνάμεις τους.

3. Να ανατραπεί η σχέση άμεσων-έμμεσων φόρων με τη συνεχή προσπάθεια μείωσης του ποσοστού των εμμέσων φόρων.

4. Να ληφθούν όλα εκείνα τα μέτρα που απαιτούνται για να παταχθεί ή να περιοριστεί ουσιαστικά η παραοικονομία και η φοροδιαφυγή, όχι μόνο για λόγους φορολογικής δικαιοσύνης και ελάφρυνσης των βαρών των φορολογικά συνεπών, αλλά και για λόγους περιορισμού του

αθέμιτου ανταγωνισμού των επιχειρήσεων που φοροδιαφεύγουν σε βάρος των συνεπών φορολογικά επιχειρήσεων. Στην επίτευξη αυτού του στόχου συμβάλλουν:

Η ολοκλήρωση το συντομότερο χρονικό διάστημα της υπό εξέλιξη αναδιοργάνωσης των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, των διαδικασιών μηχανογράφησης όλων των ΔΟΥ και των Τελωνειακών Υπηρεσιών και η εφαρμογή του Ολοκληρωμένου Πληροφορικού Συστήματος Φορολογίας (TAXIS).

Η διασταύρωση σε μόνιμη βάση των στοιχείων που διαθέτει το ΚΕΠΥΟ.

Η επιμόρφωση όλων των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο.

Η καθιέρωση ολοκληρωμένων και σε βάθος ελέγχων στις κατηγορίες φορολογουμένων με τις μεγαλύτερες δυνατότητες φοροδιαφυγής.

5. Η κυβέρνηση έχει αναλάβει τη δέσμευση για την κατάργηση των αντικειμενικών κριτηρίων μετά την πλήρη εφαρμογή της μηχανογράφησης των Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και του TAXIS καθώς και την καθιέρωση ελέγχων με βάση θεσμοθετημένους ελεγκτικούς κανόνες, οι οποίοι θα συλλαμβάνουν και θα φορολογούν το πραγματικό εισόδημα. Επίσης, η Κυβέρνηση θα πρέπει να συνεχίσει το διάλογο με τους κοινωνικούς φορείς για τη βελτίωση του συστήματος και την άρση τυχόν αδικιών και αντικινήτρων. Προς αυτή την κατεύθυνση επιβάλλεται να επιταχυνθούν όλες οι αναγκαίες διαδικασίες.

6. Κρίνεται ότι με το Ν. 2459/1997 έγινε ένα σημαντικό αλλά «πρώτο βήμα» για τον περιορισμό των φορολογικών απαλλαγών. Κρίνεται σκόπιμος ο περαιτέρω περιορισμός των φορο-απαλλαγών με εξαίρεση αυτές που έχουν αναπτυξιακό χαρακτήρα ή κοινωνική στόχευση και αφορούν τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα. Για το θέμα αυτό οι κοινωνικοί εταίροι επιφυλάσσονται να υποβάλλουν συγκεκριμένες προτάσεις μέσω της ΟΚΕ σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά το τέλος του κοινωνικού διαλόγου.

7. Αποτελεί προτεραιότητα η δραστηριοποίηση του εισπρακτικού μηχανισμού και η άμεση εφαρμογή όλων των μέτρων που προβλέπονται από την κείμενη νομοθεσία για την αποτελεσματική και έγκαιρη είσπραξη όλων των ανείσπρακτων οφειλών.

8. Η Κυβέρνηση θα λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία του διαθέσιμου εισοδήματος των μισθωτών και συνταξιούχων από την οποιαδήποτε δημοσιονομική απορρόφηση. Μετά την κατάθεση του κρατικού προϋπολογισμού και την εξαγγελία της νέας εισοδηματικής πολιτικής θα ανακοινωθούν και οι συγκεκριμένες ρυθμίσεις φορολογικών ελαφρύνσεων.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

ΡΥΘΜΙΣΗ ΜΟΡΦΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟ 2000

ΑΞΟΝΑΣ 1

ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΥΠΑΘΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

Η Κυβέρνηση και οι Κοινωνικοί Εταίροι κατά την εξελικτική πορεία της συζήτησης και του ευρύτατου προβληματισμού που αναπτύχθηκε στην τρίτη θεματική ενότητα του Κ.Δ. και αφού:

- υπογράμμισαν ότι οι διαρθρωτικές παρεμβάσεις απαιτούν ανάλογη ιεράρχηση στόχων και δέσμευση πόρων
- συμφώνησαν ότι το Ευρωπαϊκό Μοντέλο Κοινωνικής Συνοχής πρέπει να προστατευτεί, να διευρυνθεί και να προσαρμοστεί στις νέες απαιτήσεις που δημιουργούνται
- διαπίστωσαν ότι στην Ελλάδα η βελτίωση του κλίματος των επενδύσεων και της ανταγωνιστικότητας πρέπει να συνδυαστεί με τη δημιουργία ενός ιστού ασφάλειας - προστασίας των ευπαθών κοινωνικών ομάδων, συνομολογούν ότι οι παρακάτω άξονες άμεσης δράσης μπορούν με τις σημερινές συνθήκες να προσφέρουν ανακούφιση στις κοινωνικές αυτές ομάδες και να συνδράμουν ουσιαστικά στη διαμόρφωση όρων και προϋποθέσεων άμβλυνσης των υψηλών ποσοστών ανεργίας.

1. ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ: Νέοι και νέες έως 29 ετών

Οι νέοι άνθρωποι και στη χώρα μας βρίσκονται αντιμέτωποι με το υπ' αριθμόν ένα κοινωνικό πρόβλημα της ανεργίας και ιδιαίτερα της ανεργίας μακράς διαρκείας. Αν μάλιστα συνυπολογιστεί και η ομάδα των αποθαρρυμένων η οποία καταγράφεται «ως μη εργατικό δυναμικό», τότε γίνεται σαφές ότι το πρόβλημα χρειάζεται άμεση αντιμετώπιση.

Οι νέοι άνθρωποι είναι το μέλλον της χώρας, αλλά και ο ακρογωνιαίος λίθος του παραγωγικού δυναμικού της. Γι' αυτό θα κατευθύνουμε πόρους κατά προτεραιότητα στη διευκόλυνση της εισόδου και της παραμονής τους στην αγορά εργασίας, αλλά και στην ενίσχυση του ιστού ασφάλειας για την κοινωνική προστασία τους.

Ειδικότερα αποφασίζουμε:

α. Εθνική παρέμβαση στην αγορά εργασίας

Η Ελληνική Κυβέρνηση στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα θα προχωρήσει στην προώθηση και υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης εθνικής παρέμβασης στην αγορά εργασίας, η οποία θα καλύψει μέχρι το 2000 το σύνολο των νέων ανέργων της χώρας. Η παρέμβαση αυτή θα αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και την ενίσχυση των επαγγελματικών προσόντων των νέων.

β. Πιλοτικές Εθνικές Πρωτοβουλίες

Από το δεύτερο εξάμηνο του 1998 θα

εφαρμοστούν δύο ακόμη πιλοτικές πρωτοβουλίες σε εθνικό επίπεδο που θα αφορούν:

- την επιδότηση νέων ανέργων για τη δημιουργία «κοινοπρακτικών επιχειρήσεων»
- την επιδότηση κατά κύριο λόγο επιχειρήσεων των ΟΤΑ, προκειμένου από μόνοι τους ή σε συνεργασία με άλλους φορείς (ιδιωτικές και μη επιχειρήσεις) να δημιουργήσουν θέσεις Κοινωνικής Εργασίας (στους τομείς πρόνοιας - περιβάλλοντος - πολιτισμού κ.ά.).

Για την ανάπτυξη των δύο αυτών δράσεων το Ε.Ι.Ε. θα εκπονήσει ειδική μελέτη που θα διασφαλίζει το σωστό σχεδιασμό και την εξειδίκευση των δύο Πιλοτικών Εθνικών Πρωτοβουλιών, πριν αυτές προκηρυχθούν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

γ. Ενταξη νέων ανέργων στα προγράμματα ΟΕΚ-ΟΕΕ

Οι καταγραμμένοι νέοι άνεργοι θα δικαιούνται την ένταξή τους σε ειδικά προγράμματα του Οργανισμού Εργατικής Εστίας (κοινωνικού τουρισμού ή πολιτισμού ή εκδρομών) και στα προγράμματα του ΟΕΚ. Οι οργανισμοί θα εξειδικεύσουν στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα τους όρους και τις προϋποθέσεις υλοποίησης των προγραμμάτων αυτών.

δ. Επίσης η Κυβέρνηση θα εξετάσει το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα:

- τη μείωση του μη μισθολογικού κόστους εργασίας ως κίνητρο για τις προσλήψεις νέων ανέργων, με την ταυτόχρονη κάλυψη του σχετικού ελλείμματος της κοινωνικής ασφάλισης,την επέκταση της ισχύος των διατάξεων για την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους νέους ανέργους.

2. ΟΜΑΔΑ ΣΤΟΧΟΣ: Μακροχρόνιοι Ανεργοι

Στη χώρα μας έχει διαμορφωθεί μια κατηγορία ανέργων η οποία έχει παραμείνει σημαντικό χρονικό διάστημα εκτός παραγωγής. Η κατηγορία αυτή των ανέργων αντιμετωπίζει πια τον κίνδυνο του κοινωνικού περιθωρίου, ειδικότερα όταν κατά κανόνα διαθέτουν τη μικρότερη επαγγελματική κατάρτιση, ενώ σταδιακά απαξιώνονται και οι εργασιακές δεξιότητές τους.

Για το λόγο αυτό αποφασίζουμε:

- να ιεραρχήσουμε το πρόβλημα απασχόλησης των εργασιακά «ώριμων» άνεργων ως εθνική και κοινωνική προτεραιότητα.
- να ενισχύσουμε με διαρθρωτικές παρεμβάσεις την επανένταξη των ανέργων αυτής της κατηγορίας στην αγορά εργασίας με ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους.

Για τους παραπάνω λόγους η Ελληνική Κυβέρνηση δεσμεύεται να προχωρήσει στην υλοποίηση μιας ενιαίας, ολοκληρωμένης και άμεσης διαρθρωτικής παρέμβασης για την ευπαθή κατηγορία των μακροχρόνια ανέργων. Πρωταρχικός μας στόχος παραμένει η ουσιαστική ανακούφιση των ανέργων αυτής της κατηγορίας, που συγκριτικά υποφέρουν περισσότερο.

Ειδικότερα για τους Μακροχρόνια Ανέργους άνω των 55 ετών αποφασίζουμε:

- Να προχωρήσουμε στη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων ώστε να δικαιούνται ιατρική και φαρμακευτική περίθαλψη με κάλυψη του κόστους από τον ΟΑΕΔ.
- Με πόρους του ΛΑΕΚ να προωθήσουμε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα για την ειδική επιδότηση της ένταξής τους στην παραγωγή ή και τη συμπλήρωση των απαιτούμενων ενσήμων

για τη συνταξιοδότησή τους.

Στα πλαίσια αυτά αποφασίζουμε επίσης:

Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

Διαπιστώνεται η ανάγκη άμεσης αναμόρφωσης του συστήματος τυπικής και συνεχιζόμενης τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, σε συνδυασμό με θεωρητική και πρακτική εξάσκηση. Για το λόγο αυτό θα προχωρήσουμε σε μικτή επιτροπή των αρμόδιων υπουργείων, η οποία με τη συμβολή και των κοινωνικών φορέων θα προχωρήσει σ' ένα σχέδιο νόμου για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση με στόχο τη ριζική αναμόρφωσή της και την ανάπτυξη Εθνικού Συστήματος Μαθητείας.

Επιθεωρήσεις Εργασίας

Η εφαρμογή των μέτρων προστασίας προϋποθέτει την ύπαρξη ικανών και αποτελεσματικών ελεγκτικών μηχανισμών του Κράτους. Οι Επιθεωρήσεις Εργασίας με τη σημερινή τους μορφή αδυνατούν όμως να ανταποκριθούν σε αυτό το ρόλο. Κυβέρνηση και Κοινωνικοί Εταίροι συμφωνούν στην άμεση επεξεργασία νέων ρυθμίσεων για την ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών.
Συμφωνείται να εξεταστεί η δημιουργία ενός «ειδικού σώματος» επιθεωρητών εργασίας μέσα από την αναδιάρθρωση των υφιστάμενων επιθεωρήσεων, που να λειτουργεί με την ευθύνη του Υπουργείου Εργασίας και την παρακολούθηση των κοινωνικών φορέων.

Ατομα με ειδικές ανάγκες

Η συνέχιση της λήψης μέτρων για την αποτροπή φαινομένων Κοινωνικού Αποκλεισμού για τις κατηγορίες αυτές είναι προτεραιότητα όλων μας. Στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος για τον Κοινωνικό Αποκλεισμό, το Υπουργείο Εργασίας σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας-Πρόνοιας προχωρούν στην επεξεργασία ολοκληρωμένης στρατηγικής και παρεμβάσεων για τη διευκόλυνση της εισόδου των ΑμΕΑ στην αγορά εργασίας και την κοινωνική προστασία τους.

ΑΞΟΝΑΣ 2
ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ

Η συμμετοχή συνταξιούχων στην αγορά εργασίας στην Ελλάδα και οι όροι, με τους οποίους αυτή γίνεται, έχουν σημασία όχι μόνο από τη σκοπιά της προεκτάσεώς τους στην αγορά εργασίας, αλλά και από τη σκοπιά της κοινωνικής λογικής.

Οι συνταξιούχοι δεν είναι σωστό να βρίσκονται αντιμέτωποι με θεσμικούς φραγμούς στην επιλογή τους να εργαστούν. Για πολλούς από αυτούς άλλωστε και ιδίως αυτούς με χαμηλά εισοδήματα, η συμπλήρωση της σύνταξης είναι βασική βιοποριστική ανάγκη.

Ωστόσο, στην περίπτωση των συνταξιούχων, η κοινωνία συνεισφέρει στη σύνταξή τους, στη βάση ότι μετά 30-35 χρόνια δουλειάς πρέπει να προστατευτεί το επίπεδο ζωής τους και το κοινωνικό δικαίωμά τους για έξοδο από την ενεργό εργασία και για μη περαιτέρω απασχόληση.

Αν οι ίδιοι επιλέγουν την περαιτέρω ενεργή συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας, τότε λόγω και της επίδρασης που αυτό ασκεί στην είσοδο νέων ή άλλων εργαζομένων στις θέσεις εργασίας, η κοινωνία μπορεί να περιορίσει την επιδότηση του εισοδήματός τους ή να αναστείλει την πληρωμή π.χ. τμήματος της σύνταξής τους. Μια τέτοια σχέση χωρίς να έχει στόχο την παρεμπόδιση της άσκησης του δικαιώματος απασχόλησης θα λειτουργήσει de facto και ως αντικίνητρο, ιδιαίτερα, αν η κλιμάκωση του μέτρου λαμβάνει σωστά υπόψη το ύψος της σύνταξης και άλλα κριτήρια που είναι σκόπιμο να ληφθούν υπόψη.

Συμφωνείται ότι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα προχωρήσει στη νομοθετική επεξεργασία διατάξεων που θα καθορίζουν τους όρους και τις προϋποθέσεις απασχόλησης των συνταξιούχων. Οι προτεινόμενες εξειδικευμένες ρυθμίσεις θα

τεθούν τελικά στην κρίση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΟΚΕ). Οι ρυθμίσεις αυτές θα:

- αφορούν γενικά κριτήρια και κανόνες για όλα τα Ταμεία
- περιλαμβάνουν τον καθορισμό ορίων αποδοχών πέραν των οποίων επιβάλλονται περιορισμοί έτσι ώστε να μην θίγονται οι συνταξιούχοι χαμηλών συνολικών εισοδηματικών κατηγοριών
- λαμβάνουν υπόψη τις αιτίες συνταξιοδότησης, τα είδη των συντάξεων, καθώς και την ηλικία των συνταξιούχων (αυστηρότερα τα αντικίνητρα όσο μικρότερη η ηλικία των συνταξιούχων) επεκτείνεται σε θέματα που αφορούν τις ασφαλιστικές εισφορές των συνταξιούχων
- περιλαμβάνουν και μεταβατικότητες, καθώς και τρόπους ελέγχου τήρησης των δεσμεύσεων και περιορισμών των κυρώσεων για τις παραβιάσεις.

ΑΞΟΝΑΣ 3

ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Κατά την περίοδο προσαρμογής του υφιστάμενου συστήματος εργασίας και στις νέες ανάγκες, η μερική απασχόληση κάτω από συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις μπορεί να δώσει προσωρινή ή μόνιμη διέξοδο απασχόλησης σε χιλιάδες ανέργους κυρίως νέους ανθρώπους. Βασική κατεύθυνση βέβαια πρέπει να είναι η ενίσχυση των προοπτικών μετάβασης των απασχολουμένων με μερική απασχόληση σε θέσεις πλήρους απασχόλησης.

Η Κυβέρνηση και οι Κοινωνικοί φορείς συμφωνούν ότι η πλήρης απασχόληση αποτελεί τον κορμό της μισθωτής εργασίας. Ο θεσμός της μερικής απασχόλησης πρέπει να χρησιμοποιείται επικουρικά, σύμφωνα με τον προγραμματισμό οργάνωσης της εργασίας, με στόχο την ανάπτυξη και τη στήριξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Η μερική απασχόληση αποτελεί προστάδιο ένταξης στην πλήρη απασχόληση. Με αυτούς τους όρους οι μερικώς απασχολούμενοι θα πρέπει να διασφαλίζονται πλήρως και ισότιμα με τους πλήρως απασχολούμενους σε ότι αφορά τα εργασιακά, τα ασφαλιστικά και τα κοινωνικά δικαιώματά τους. Σε καμία πάντως περίπτωση δεν θα πρέπει να είναι αποδεκτό, μεγάλο μέρος των απασχολουμένων να εργάζονται με αυτή τη μορφή απασχόλησης.

Η εφαρμογή της μερικής απασχόλησης στις Δημόσιες Επιχειρήσεις (ΔΕΚΟ), αν συνδυαστεί με πρόσθετα μέτρα διεύρυνσης της λειτουργίας και της εξυπηρέτησης του κοινού, μπορεί να συμβάλλει τόσο στην είσοδο σημαντικού αριθμού ανέργων και κύρια νέων στην αγορά εργασίας, όσο και στη μεγαλύτερη ανταπόκριση των ΔΕΚΟ στο ρόλο τους. Στην κατεύθυνση αυτή θα προωθηθούν όλα τα αναγκαία μέτρα.

Θα εξεταστεί η πειραματική εισαγωγή του θεσμού στις περιπτώσεις καθαρισμού δημοσίων καταστημάτων και φύλαξης δημοσίων εγκαταστάσεων, καθώς και η δυνατότητα σύναψης προγραμματικών συμβάσεων μερικής εποχιακής απασχόλησης με ΟΤΑ, Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, Περιφερειακές Διοικήσεις. Σε κάθε περίπτωση οι ρυθμίσεις αυτές δεν υποκαθιστούν τις μόνιμες θέσεις εργασίας ή να καταστρατηγούν δια πλαγίων οδών τις διατάξεις των νόμων περί προσλήψεων στο δημόσιο, φαλκιδεύοντας την αξιοκρατία.

Τέλος κρίνεται αναγκαία η συνέχιση του διαλόγου μέσα από τις κατοχυρωμένες θεσμικές διαδικασίες για την αποτροπή φαινομένων καταχρηστικής εφαρμογής των μέτρων.

ΑΞΟΝΑΣ 4

ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΣΕ ΜΟΡΦΕΣ ΕΚΤΟΣ ΤΥΠΙΚΗΣ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εδώ και αρκετά χρόνια, η τυπική εξαρτημένη μισθωτή εργασία υφίσταται σοβαρές αλλαγές και δέχεται ισχυρές πιέσεις που απορρέουν από τη σταδιακή οικοδόμηση του νέου τεχνολογικού μοντέλου παραγωγής. Οι νέες μορφές απασχόλησης μπορούν να αποτελούν απάντηση στις νέες οικονομικές ανάγκες, ρυθμίσεις και δραστηριότητες. Σε κάθε περίπτωση όμως πρέπει να συνδυάζονται με την προστασία και την ασφάλεια των εργαζομένων.

Ιδιαίτερα διαδεδομένες είναι οι συμβάσεις μη εξαρτημένης εργασίας, αυτές δηλαδή που ενώ έχουν αντικείμενο την παροχή εργασίας έναντι μισθού, διαμορφώνονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να διαφεύγουν από την εφαρμογή της εργατικής νομοθεσίας, μειώνοντας το κόστος παραγωγής, αλλά απορυθμίζοντας και τις εργασιακές σχέσεις.

Οι κοινωνικοί εταίροι αποδέχονται ότι θα πρέπει να επεξεργαστούμε τους όρους και τις προϋποθέσεις που θα παρέχουν προστασία στους εργαζόμενους σε όλους τους εργασιακούς συντελεστές που προσφέρουν υπηρεσίες παρόμοιες με αυτών της τυπικής εξαρτημένης μισθωτής εργασίας.

Συμφωνούμε με προώθηση νομοθετικής ρύθμισης για τη διασφάλιση ορισμένων κατηγοριών εργαζομένων ως μισθωτών, κυρίως στις περιπτώσεις αμφισβητούμενων σχέσεων εργασίας. Παρόμοια θα μελετήσουμε την επέκταση και τη διεύρυνση της ασφάλισης των εργαζομένων που απασχολούνται με συμβάσεις έργου.

Ταυτόχρονα επισημάνθηκε η ανάγκη λήψης μέτρων ώστε το καθεστώς των συνεχών και επαναλαμβανόμενων συμβάσεων ορισμένου χρόνου ή έργου, να μην υποκαθιστά στην ουσία παροχή εξαρτημένης εργασίας. Τέλος τα θέματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν με ρυθμίσεις αφορούν:

- Συμβόλαια έργου
- Παροχή έργου με έκδοση Δελτίων Παροχής Υπηρεσιών
- Εργασία στο σπίτι
- Τηλεργασία
- Εργασία μετά από κλήση του εργοδότη
- Εργασία εκτός χρόνου και χώρου εργασίας
- Μορφές μη εξαρτημένης εργασίας
- Εργασία συμβάσεων ορισμένου χρόνου
- Εργασία δανεισμού υπηρεσιών και εργαζομένων
- Υπεργολαβίες

Με βάση τις μέχρι σήμερα εμπειρίες από το διεθνές περιβάλλον και τα κενά που παρατηρούνται σε ρυθμίσεις από την ελληνική νομοθεσία, πρέπει να συμφωνήσουμε ότι οι θεσμοθετημένοι φορείς μορφών κοινωνικού διαλόγου θα προχωρήσουν στην ανάπτυξη και αναμόρφωση κανόνων και προϋποθέσεων ρύθμισης των μορφών αυτών εργασίας.

ΑΞΟΝΑΣ 5

ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης αποτελούν εθελοντικό σχήμα συνεργασίας στο οποίο συμπράττουν τοπικές αρχές και τοπικοί κοινωνικοί και παραγωγικοί φορείς.

Συμφωνούμε στην προώθηση των ΤΣΑ με βασικό στόχο τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, τη διασφάλιση της υπάρχουσας απασχόλησης και την καταπολέμηση της ανεργίας μέσω της ανάληψης δράσεων και της εφαρμογής μέτρων στις εξής κατευθύνσεις:

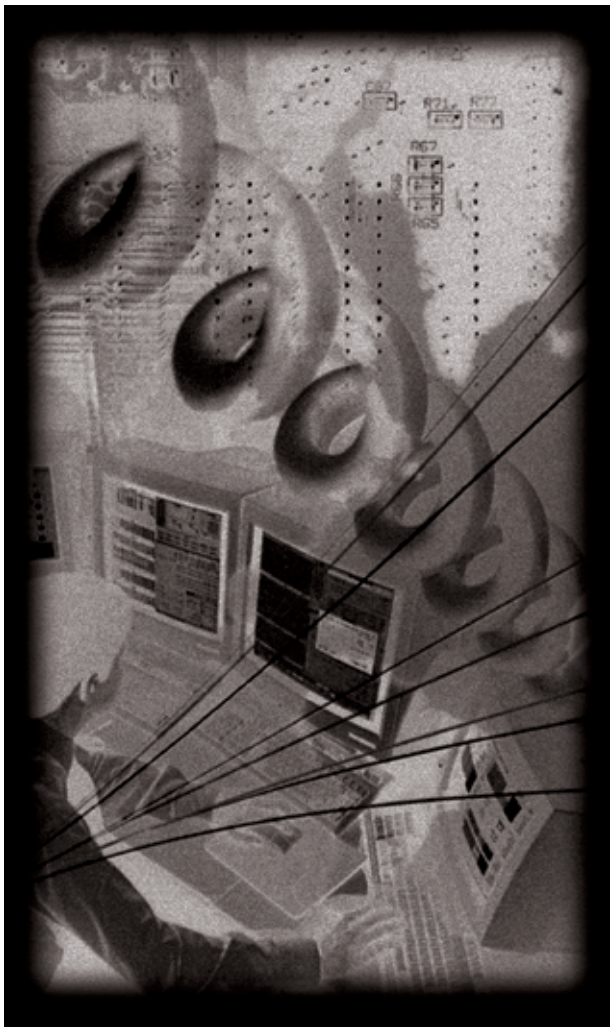
α. της τοπικής ανάπτυξης και δημιουργίας σταθερών και βιώσιμων θέσεων εργασίας σε τομείς, χώρους και δραστηριότητες με δυναμισμό και προοπτική.

β. της άμεσης δημιουργίας θέσεων εργασίας από νέες πηγές απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο, μέσω της ανάπτυξης του θεσμού της κοινωνικής εργασίας και τοπικών πρωτοβουλιών απασχόλησης.

γ. της αναβάθμισης της ποιότητας του ανθρώπινου δυναμικού και της σύνδεσης της επαγγελματικής κατάρτισης με υπαρκτές ανάγκες.

δ. της στήριξης της επανένταξης των ανέργων και ιδιαίτερα των μακροχρονίως ανέργων και όσων απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.

ε. της αντιμετώπισης των συνεπειών από τη βιομηχανική αναδιάρθρωση στην περιοχή ή με την ανάληψη κοινώς αποδεκτών δράσεων.

Θα λάβουμε όλα τα αναγκαία μέτρα για την ενεργό συμμετοχή όλων των κοινωνικών εταίρων των επιλεγμένων περιοχών, έτσι ώστε να εξασφαλισθεί η συναίνεση και η συμφωνία σε ενέργειες που θα αποσκοπούν στη μείωση της ανεργίας σε τοπικό επίπεδο. Για την επίτευξη της συμμετοχής του συνόλου των φορέων απαιτείται ο έλεγχος των διαδικασιών των «Τοπικών Συμφώνων Απασχόλησης» να διενεργείται από 3μερή φορέα.

Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να αναβαθμιστεί και ο ρόλος της ειδικής γραμματείας που έχει δημιουργηθεί για τα Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης, η οποία μπορεί λόγω της τριμερούς σύνθεσής της να εμψυχώσει και να κινητοποιήσει τους φορείς στο επίπεδο της περιφέρειας. Ο ρόλος της Τεχνικής Βοήθειας θα πρέπει να καλύπτει προβλήματα ενημέρωσης και τεχνογνωσίας των φορέων που μετέχουν στα «Τοπικά Σύμφωνα Απασχόλησης» και να διασφαλίζει τις προϋποθέσεις για την επιτυχέστερη εφαρμογή και προώθησή τους.

Τέλος, είναι αναγκαίο η επιλεξιμότητα των προτεινόμενων ενεργειών που θα διενεργηθεί από τη Διυπουργική Επιτροπή η οποία έχει ορισθεί, να λαμβάνει υπόψη της, τις τοπικές συμφωνίες που έχουν επιτευχθεί και τη βούληση των τοπικών Κοινωνικών Εταίρων. Οι ενέργειες που θα εγκρίνονται στα πλαίσια των Τ.Σ.Α. θα ενισχύονται από ειδικές ρυθμίσεις του Αναπτυξιακού Νόμου και όσον αφορά τους ανθρώπινους πόρους από το ΕΚΤ.

ΑΞΟΝΑΣ 6

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Η οικοδόμηση μιας σύγχρονης κοινωνικής αλληλεγγύης και πολιτικής ίσων ευκαιριών επιβάλλει στην πολιτεία και σε όλες τις πλευρές την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου δικτύου προστασίας για τα ΑμΕΑ. Οι άξονες δράσεις που οριοθετούν τις βασικές πολιτικές επιλογές διέπονται από τις παρακάτω βασικές αρχές:

1. Την ενθάρρυνση και υποστήριξη της αυτοαπασχόλησης και της επιχειρηματικής δραστηριότητας στις αστικές και στις αγροτικές περιοχές της χώρας.
2. Την πρόσληψη σε θέσεις εργασίας με τη θέσπιση ειδικών κινήτρων για επιχειρήσεις που απασχολούν τα άτομα αυτά.
3. Την ουσιαστική και εργονομική διευθέτηση των θέσεων εργασίας.
4. Τη θέσπιση ειδικών ρυθμίσεων και μέτρων για την προστασία επαγγελμάτων και ειδικοτήτων που παίζουν στρατηγικό ρόλο στην επαγγελματική αποκατάσταση επιμέρους κατηγοριών ΑμΕΑ.
5. Τη θέσπιση πολιτικών για την προστασία ΑμΕΑ από εργασιακά ατυχήματα, επιδιώκοντας τη διατήρησή τους σε θέσεις εργασίας, αφού πρώτα παρακολουθήσουν ειδικά προγράμματα επανένταξης.
6. Την ενσωμάτωση σε γενικότερες παρεμβάσεις και πρωτοβουλίες πολιτικών για ειδικές ομάδες στόχους, όπως νέους ανθρώπους και γυναίκες με ειδικές ανάγκες και γονείς με παιδιά που πάσχουν από βαριές αναπηρίες όπως νοητική υστέρηση, αυτισμό, πολλαπλές αναπηρίες κ.ά.
7. Την άμεση τροποποίηση του Ν. 1648/86, έτσι ώστε να προστατεύονται οι θέσεις εργασίας που ανήκουν σε άτομα με πραγματικές ειδικές ανάγκες.
8. Τη θέσπιση πολιτικών για την προστατευόμενη απασχόληση. Ειδικότερα την υλοποίηση του θεσμικού πλαισίου για τα παραγωγικά ειδικά κέντρα, καθώς επίσης και τη συμπλήρωσή του με διατάξεις και μέτρα που θα καθιστούν αυτές τις μονάδες βιώσιμες.
9. Την παροχή από το κράτος στα ΑμΕΑ τεχνικών μέσων και βοηθημάτων που είναι απαραίτητα για την επαγγελματική τους αποκατάσταση.
10. Την ανάπτυξη Εθνικών Πολιτικών για την Απασχόληση, που θα οικοδομεί ίσες ευκαιρίες για παραγωγική και επικερδή δραστηριότητα σε όλους τους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, αίροντας τις αρνητικές διακρίσεις σε βάρος των ΑμΕΑ.
11. Ενίσχυση των ολοκληρωμένων δομών, που έχουν συσταθεί στον ΟΑΕΔ και ανάπτυξη των υποστηρικτικών ενεργειών προώθησης της κατάρτισης και της απασχόλησης των ΑμΕΑ μέσα από τα Κέντρα Προώθησης της Απασχόλησης.
12. Αντίστοιχη προσαρμογή των δομών κατάρτισης, ώστε να είναι προσιτές και προσβάσιμες στα ΑμΕΑ που αντικειμενικά δεν δύναται να ενταχθούν στις παραπάνω δομές θα δημιουργούνται εξειδικευμένες δομές κατάρτισης.
13. Στα πλαίσια ανάπτυξης του νέου οργανογράμματος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να μελετηθεί η δυνατότητα δημιουργίας Διεύθυνσης για τα ΑμΕΑ.
14. Στην ίδια βάση με παραπάνω να μελετηθεί η δυνατότητα για τη δημιουργία Τμήματος Μελετών για ΑμΕΑ στο ΕΙΕ, με ταυτόχρονη εκπροσώπησή τους στο Δ.Σ. του Ινστιτούτου.

Η μείωση του εργάσιμου χρόνου στις 35 ώρες θα αυξήσει την απασχόληση κατά 4% στον τραπεζικό τομέα

Επιμέλεια: Ευαγγελία Σουμέλη

Κοινή μελέτη πραγματοποίησαν, η συνδικαλιστική οργάνωση των τραπεζοϋπαλλήλων και η εργοδοτική οργάνωση των τραπεζικών επιχειρήσεων με σκοπό να διερευνηθούν οι επιπτώσεις της μείωσης του χρόνου εργασίας στις 35 ώρες. Παρά το γεγονός ότι οι δύο πλευρές συμφωνούν ότι η απασχόληση θα αυξηθεί κατά 4% και η απόδοση του κεφαλαίου θα μειωθεί κατά 1%, διατηρούνται οι διαφωνίες ως προς την σκοπιμότητα της μείωσης του χρόνου εργασίας.

Οι συνδικαλιστικές οργανώσεις εργοδοτών και εργαζομένων του τραπεζικού κλάδου όρισαν από κοινού ομάδα εμπειρογνωμόνων που μελέτησε τις επιπτώσεις της μείωσης του εργάσιμου χρόνου στην απασχόληση και την κερδοφορία. Η μεθοδολογία και τα ποσοτικά αποτελέσματα της μελέτης είναι κοινά αποδεκτά από όλους τους εμπειρογνώμονες που συμμετείχαν στη μελέτη, είτε από την πλευρά της εργοδοσίας, είτε από την πλευρά των συνδικάτων.

Ωστόσο, οι εμπειρογνώμονες που είχαν ορισθεί από την εργοδοτική πλευρά εκτιμούν ότι η αύξηση του κόστους εργασίας (4,7%) θα επιβαρύνει σημαντικά τη θέση των επιχειρήσεων και τις περισσότερες πλευρές του ζητήματος θα πρέπει να μελετηθούν περαιτέρω.

Το περιεχόμενο της μελέτης, οι υπολογισμοί, που πραγματοποιήθηκαν από ομάδα εμπειρογνωμόνων της Ενωσης Ελληνικών Τραπεζών και της ΟΤΟΕ, είχαν ως σκοπό την εκτίμηση της μεταβολής της αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων κάθε τράπεζας, πριν από την φορολόγηση. Οι υπολογισμοί έλαβαν υπόψη τους, τους κυριότερους παράγοντες που παρεμβαίνουν στη σχέση (ωριαίο κόστος εργασίας) (αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων). Για το καλύτερο έλεγχο των εν λόγω υποθέσεων, έγιναν υπολογισμοί με τιμές minimum και maximum που επιτρέπουν τον προσδιορισμό της ευαισθησίας του αποτελέσματος - δηλαδή της κερδοφορίας - στις μεταβλητές που υπεισέρχονται στους υπολογισμούς. Εγιναν υπολογισμοί για το σύνολο του κλάδου και για κάθε μία από τις 12 μεγαλύτερες εμπορικές τράπεζες.

Ο εβδομαδιαίος χρόνος εργασίας στις τράπεζες, στην Ελλάδα, ανέρχεται σήμερα σε 38 ώρες και 20 λεπτά. Η μείωσή του στις 35 ώρες, θα προκαλέσει μία αύξηση του ωριαίου κόστους εργασίας κατά 9,5% - υπό την προϋπόθεση, βεβαίως, ότι δεν θα υπάρξει ταυτόχρονη μείωση των μισθών ή των άλλων δαπανών προσωπικού και αν θεωρήσουμε

όλους τους άλλους παράγοντες σταθερούς. Οι μελετητές έκαναν την παραδοχή ότι η μείωση του χρόνου εργασίας δεν θα συνοδευτεί από μεταφορά πόρων από το Δημόσιο προς τις τραπεζικές επιχειρήσεις, οι οποίες επομένως θα επιβαρυνθούν με ολόκληρη την αύξηση του κόστους εργασίας.

Δεύτερη παραδοχή της μελέτης είναι ότι η μείωση του χρόνου εργασίας συνοδεύεται από αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας. Η παραδοχή αυτή στηρίχθηκε αφενός μεν στα αποτελέσματα προηγούμενων εμπειριών μείωσης του χρόνου εργασίας στην Ευρώπη, αφετέρου δε στις μακροοικονομικές μελέτες που έχουν γίνει σχετικά με αυτό το θέμα.

Η εν λόγω αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας θα προέλθει από τη βελτίωση της οργάνωσης της εργασίας, την μείωση ορισμένων νεκρών χρόνων της εργασιακής διαδικασίας, και την δημιουργία καλύτερων συνθηκών εργασίας.

Σημαντικό ρόλο στην αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας λόγω μείωσης του εργάσιμου χρόνου θα αναλάβει προφανώς η κοινωνική διαπραγμάτευση και οι συμφωνίες παραγωγικότητας που θα μπορούσαν να γίνουν σε επίπεδο επιχείρησης ή κλάδου.

Η παραδοχή σχετικά με την αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας λόγω μείωσης του εργάσιμου χρόνου θα αναλάβει προφανώς η κοινωνική διαπραγμάτευση και οι συμφωνίες παραγωγικότητας που θα μπορούσαν να γίνουν σε επίπεδο επιχείρησης ή κλάδου.

Η παραδοχή σχετικά με την αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας είναι ίσως η σημαντικότερη της μελέτης, διότι στην περίπτωση που η μείωση του χρόνου εργασίας δεν μεταβάλλει σημαντικά την παραγωγικότητα της εργασίας τότε αυξάνονται αντίστοιχα οι προσλήψεις και οι δαπάνες προσωπικού. Αντιστρόφως, όταν η μείωση του χρόνου εργασίας προκαλεί αυξήσεις στην παραγωγικότητα της εργασίας τότε, οι προσλήψεις και οι συνακόλουθες αυξήσεις των δαπανών προσωπικού είναι μικρότερες.

Οι μελετητές υπέθεσαν, επίσης, πως στις επιχειρήσεις με χαμηλό

επίπεδο παραγωγικότητας υπάρχουν μεγάλα περιθώρια βελτιώσεων και επομένως θα πρέπει να αναμένονται σημαντικές αυξήσεις της παραγωγικότητας. Αντιθέτως, για τις επιχειρήσεις που ήδη παρουσιάζουν υψηλό επίπεδο παραγωγικότητας, θεώρησαν ότι τα περιθώρια οργανωτικών βελτιώσεων είναι μικρά και ότι η μείωση του χρόνου εργασίας δεν θα επιφέρει μεγάλες αυξήσεις της παραγωγικότητας.

Μια τρίτη παραδοχή που έκαναν οι μελετητές είναι ότι στην περίπτωση των στελεχών και ορισμένων άλλων κατηγοριών προσωπικού, η μείωση του χρόνου εργασίας δεν θα οδηγήσει σε προσλήψεις, διότι η εργασία τους δεν σχετίζεται με τα ωράρια. Το ποσοστό των ειδικοτήτων που δεν θα επηρεασθούν από τη μείωση του χρόνου εργασίας ανέρχεται σε 20% του συνολικού αριθμού των απασχολουμένων στις τράπεζες.

Μια άλλη, τέταρτη παραδοχή που έγινε, αφορά στον μέσο μισθό με τον οποίο θα γίνουν οι προσλήψεις που θα επέλθουν εξαιτίας της μείωσης του χρόνου εργασίας. Για το ύψος του εν λόγω μισθού έγινε η παραδοχή ότι θα ανέρχεται στο 90% του μέσου μισθού της τράπεζας που πραγματοποιεί τις προσλήψεις.

Τέλος, στον υπολογισμό της αύξησης του κόστους εργασίας, οι μελετητές έλαβαν υπόψη τους και το επιπλέον χρηματοοικονομικό κόστος που θα δημιουργηθεί από τη δέσμευση του επιπλέον κεφαλαίου που θα απαιτηθεί για την καταβολή επιπλέον μισθών.

Τα αποτελέσματα της μελέτης συνοψίζονται ως εξής: η αύξηση των δαπανών προσωπικού στο σύνολο του κλάδου θα ανέλθει κατά 4,7%, ενώ η αύξηση του αριθμού των απασχολουμένων θα ανέλθει σε 4%. Η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων θα παρουσιάσει μείωση που θα κυμαίνεται μεταξύ 0,4% έως 2,4%. Στο σύνολο του κλάδου, η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων θα μειωθεί από 24,8% σε 22,5%.

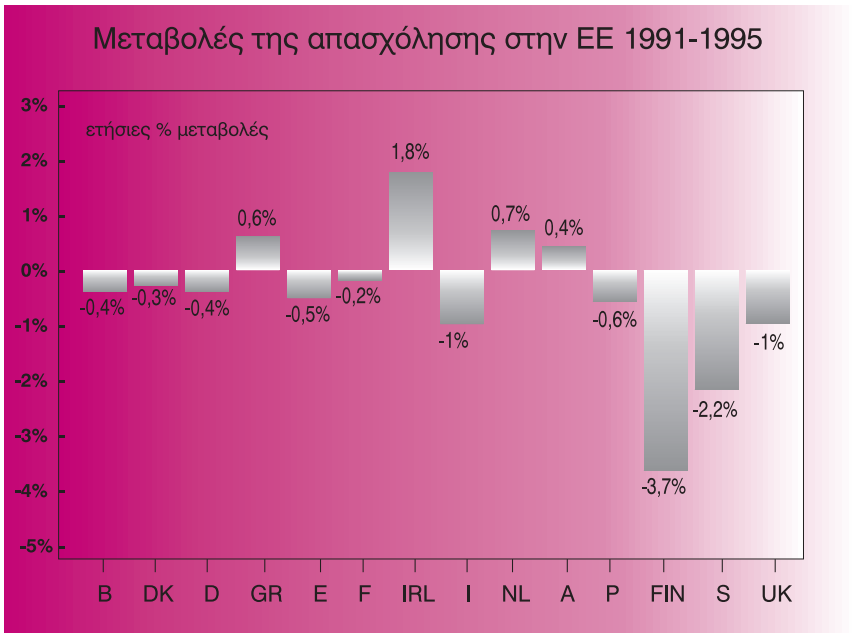
Το γεγονός ότι η εργοδοτική οργάνωση και η συνδικαλιστική οργάνωση του κλάδου των τραπεζών διαθέτουν ως κοινή βάση για διαπραγμάτευση, μια μελέτη κοινής αποδοχής για τις επιπτώσεις της μείωσης του χρόνου εργασίας στην απασχόληση και την κερδοφορία, αποτελεί μια πρόοδο στην συζήτηση που διεξάγεται στην Ελλάδα μεταξύ των κοινωνικών εταίρων. Διότι, μέχρι σήμερα, όλες οι εκτιμήσεις και οι υπολογισμοί που πραγματοποιήθηκαν από τις δύο πλευρές παρουσίαζαν σημαντικές αποκλίσεις ως προς τη μεθοδολογία τους και τα αποτελέσματά τους. Στην περίπτωση ανάλογης μελέτης για τη βιομηχανία, που πραγματοποιήθηκε από κοινή ομάδα εμπειρογνωμόνων του ΣΕΒ και της ΓΣΕΕ, δεν υπήρξε πλήρης συμφωνία ούτε στην μεθοδολογία, ούτε στα αποτελέσματα των υπολογισμών.

Ωστόσο, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις των εργοδοτών και των εργαζομένων στον κλάδο των τραπεζών, αποδίδει διαφορετική σημασία στο γεγονός ότι θα μειωθεί η απόδοση των ιδίων κεφαλαίων από 0,4% έως 2,3% ανάλογα με την επιχείρηση. Η μείωση αυτή κατά την άποψη της εργοδοτικής πλευράς, θα επιβαρύνει σημαντικά την κατάσταση των τραπεζικών επιχειρήσεων. Οι εμπειρογνώμονες της ΟΤΟΕ επισημαίνουν τη συγκριτικά μεγαλύτερη δυνατότητα των τραπεζών που λειτουργούν στη χώρα μας να ικανοποιήσουν το αίτημα για το 35ωρο χωρίς μείωση αποδοχών, επειδή ο κλάδος των τραπεζών παρουσιάζει υψηλή κερδοφορία.

Ετσι, παρά το γεγονός ότι οι δύο πλευρές συμφωνούν στις ποσοτικές εκτιμήσεις, διατηρούν τις διαφωνίες τους ως προς την σκοπιμότητα της μείωσης του χρόνου εργασίας.

Η απασχόληση στην Ευρωπαϊκή Ενωση κατά το 1998

Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η μείωση του αριθμού των απασχολουμένων που παρατηρήθηκε κατά την πενταετία 1991-1995 στις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ενωσης, θα αντισταθμιστεί από τις αυξήσεις των ετών 1996-1997 και τις προβλεπόμενες αυξήσεις για το 1998.

Οι μεταβολές της απασχόλησης, στην διάρκεια του πρώτου ημίσεως της δεκαετίας του ΄90, ήταν αρνητικές στις 11 από τις 15 χώρες της ΕΕ, εξαιτίας της οικονομικής ύφεσης. Αυξήσεις παρουσίασαν μόνον η Ιρλανδία, η Ολλανδία, η Αυστρία και η Ελλάδα. Ωστόσο, στα τέλη του 1998, χάρη στην ανάκαμψη της ευρωπαϊκής οικονομίας, προβλέπεται ότι η απασχόληση θα έχει αυξηθεί, σε σχέση με το 1995, σε όλες σχεδόν τις χώρες της ΕΕ με εξαίρεση την Γερμανία (μείωση 0,7% κατ' έτος) και την Σουηδία. Για την Ελλάδα, προβλέπεται μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης 1,5%, δηλαδή συνολική αύξηση 180 χιλιάδων θέσεων εργασίας στο σύνολο της τριετίας 1996-1998.

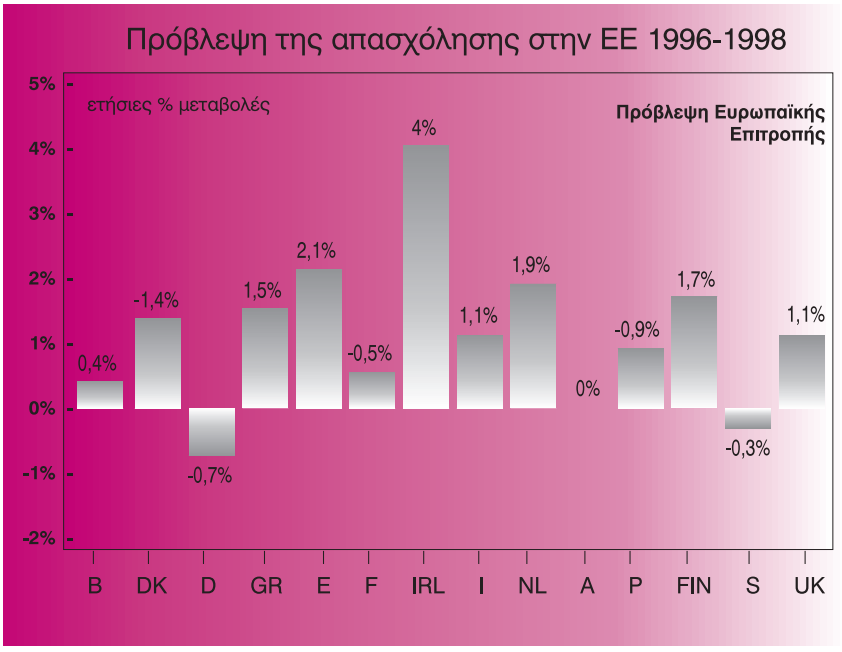
Η σύγκριση μεταξύ των επιδόσεων των χωρών σε ότι αφορά την ικανότητά τους να αυξάνουν την απασχόληση, είναι ορθή όταν οι δείκτες της απασχόλησης λαμβάνουν υπ' όψη τους και τον ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης ανά χώρα.

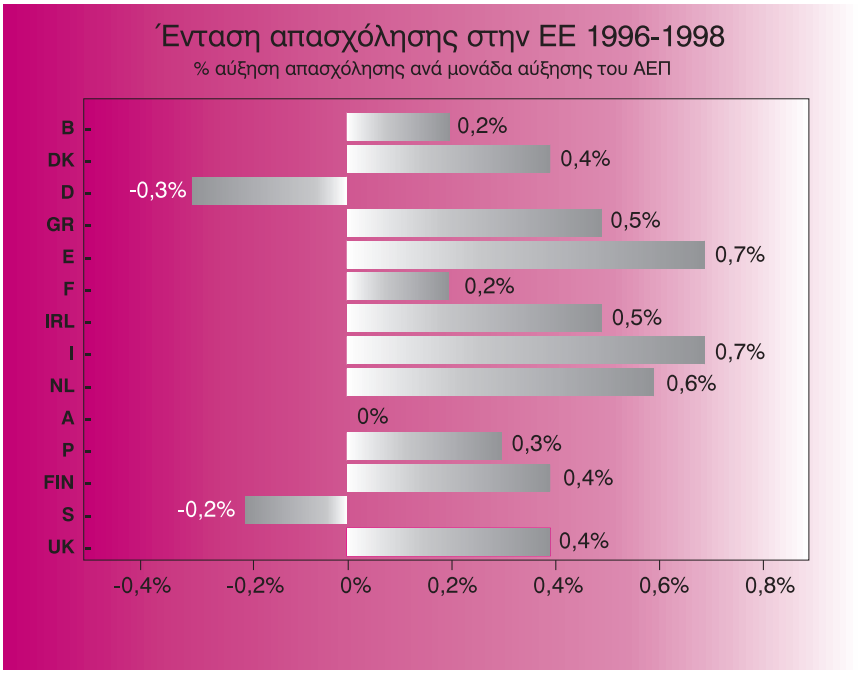
Προφανώς, για κάθε ποσοστιαία μονάδα αύξησης του ΑΕΠ, απαιτείται μια ανάλογη αύξηση της απασχόλησης, εάν θεωρήσουμε όλους τους άλλους παράγοντες σταθερούς. Επομένως, όλοι οι παράγοντες που ενισχύουν την ανάπτυξη, δηλαδή αυξάνουν τους ρυθμούς μεγέθυνσης του ΑΕΠ, ταυτοχρόνως αποτελούν και παράγοντες που ευνοούν την απασχόληση.

Ωστόσο, η αύξηση του ΑΕΠ κατά 1% δεν προκαλεί την ίδια αύξηση της απασχόλησης σε όλες τις χώρες, ή ακόμη, στην ίδια χώρα σε διαφορετικές εποχές. Η ικανότητα της ανάπτυξης να δημιουργεί θέσεις εργασίας ποικίλει, δηλαδή, ανάλογα με τις συνθήκες κάθε χώρας και κάθε εποχής. Αυτήν ακριβώς την ικανότητα περιγράφει η ένταση της απασχόλησης, ένα μέγεθος που συγκρίνει το ποσοστό κατά το οποίο αυξάνεται η απασχόληση με το ποσοστό αύξησης του ΑΕΠ.

Το μέγεθος αυτό (δηλαδή η ένταση της απασχόλησης), βρίσκεται στο κέντρο των αναζητήσεων των αναλυτών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Διότι, με μεγαλύτερη ένταση απασχόλησης, μια ποσοστιαία μονάδα αύξησης του ΑΕΠ δημιουργεί περισσότερες θέσεις εργασίας και μεγαλύτερη αύξηση της απασχόλησης.

Με βάση έναν τέτοιο δείκτη (ένταση της απασχόλησης = αύξηση απασχόλησης ανά μονάδα αύξησης του ΑΕΠ), η επίδοση της Ελλάδας κατατάσσεται μεταξύ των πέντε χωρών της Ευρωπαϊκής Ενωσης - δηλαδή μεταξύ των χωρών που δημιουργούν δηλαδή πολλές θέσεις εργασίας για κάθε μία μονάδα αύξησης της ΑΕΠ. Όπως φαίνεται στο σχετικό διάγραμμα, οι χώρες αυτές είναι η Ιταλία, η Ισπανία, η Ολλανδία, η Ελλάδα και η Ιρλανδία.

Διεθνείς συγκρίσεις μισθών και μη μισθολογικού κόστους εργασίας

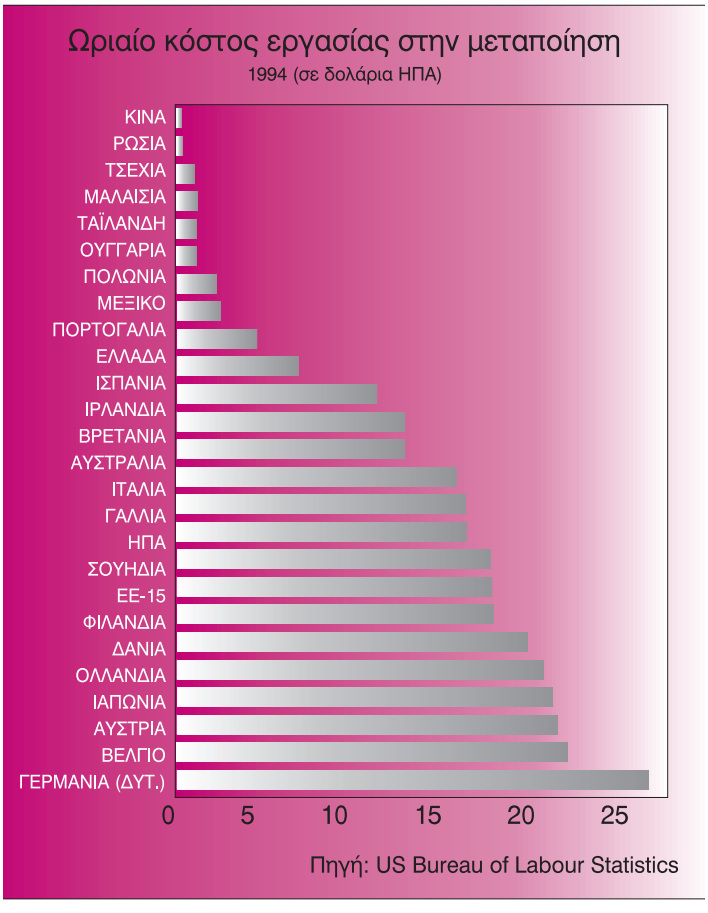

Το ωριαίο κόστος εργασίας στην Ελλάδα βρίσκεται στα επίπεδα του 40% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ενωσης, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιεύει το Bureau of Labor Statistics των ΗΠΑ (που ανήκει στο αμερικανικό Υπουργείο Εργασίας). Τα στοιχεία αυτά θεωρούνται τα πληρέστερα στατιστικά στοιχεία για τη σύγκριση του ωριαίου κόστους εργασίας μεταξύ διαφορετικών χωρών.

Οι υπολογισμοί με τους οποίους η αμερικανική υπηρεσία συγκρίνει το κόστος εργασίας στις κυριότερες χώρες που συμμετέχουν στον παγκόσμιο ανταγωνισμό - μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, γίνονται σε κοινό νόμισμα (πιο συγκεκριμένα σε δολάρια), σε τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες, και ως εκ τούτου δεν εκφράζουν την αγοραστική δύναμη των μισθών αλλά το κόστος εργασίας. Τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία φαίνονται στα σχετικά διαγράμματα.

Το γεγονός ότι η σύγκριση γίνεται σε τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες επηρεάζει βεβαίως το αποτέλεσμα. Ετσι, σύμφωνα με τα στοιχεία του Bureau of Labor Statistics, η Ευρωπαϊκή Ενωση παρουσιάζει μέσο ωριαίο κόστος εργασίας περίπου κατά 10% μικρότερο από το αντίστοιχο των ΗΠΑ. Εντούτοις, η πρόσφατη άνοδος του δολαρίου, πιθανότατα έχει εξαλείψει την εν λόγω διαφορά.

Η ίδια παρατήρηση θα μπορούσε να γίνει και σε ότι αφορά την Ελλάδα, της οποίας το ωριαίο κόστος εργασίας εμφανίζεται ίσο προς το 40% του μέσου όρου της ΕΕ. Διότι, κατά τα τρία τελευταία έτη, η ανατίμηση της δραχμής σε πραγματικούς όρους συνεχίσθηκε, με αποτέλεσμα το ωριαίο κόστος εργασίας στην Ελλάδα να βρίσκεται πλέον πλησιέστερα προς το 50% του μέσου όρου της ΕΕ.

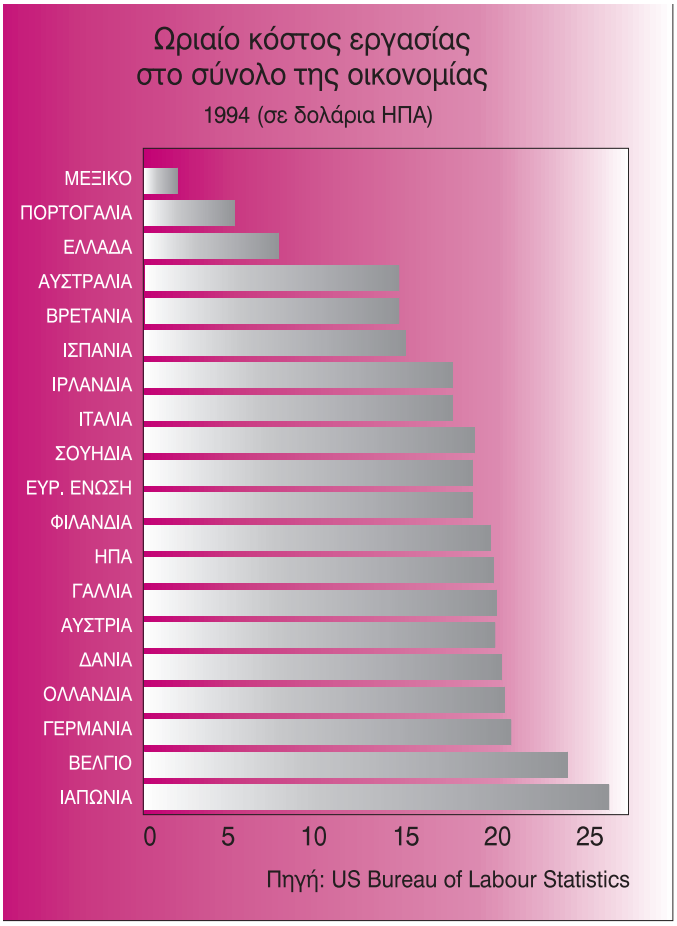

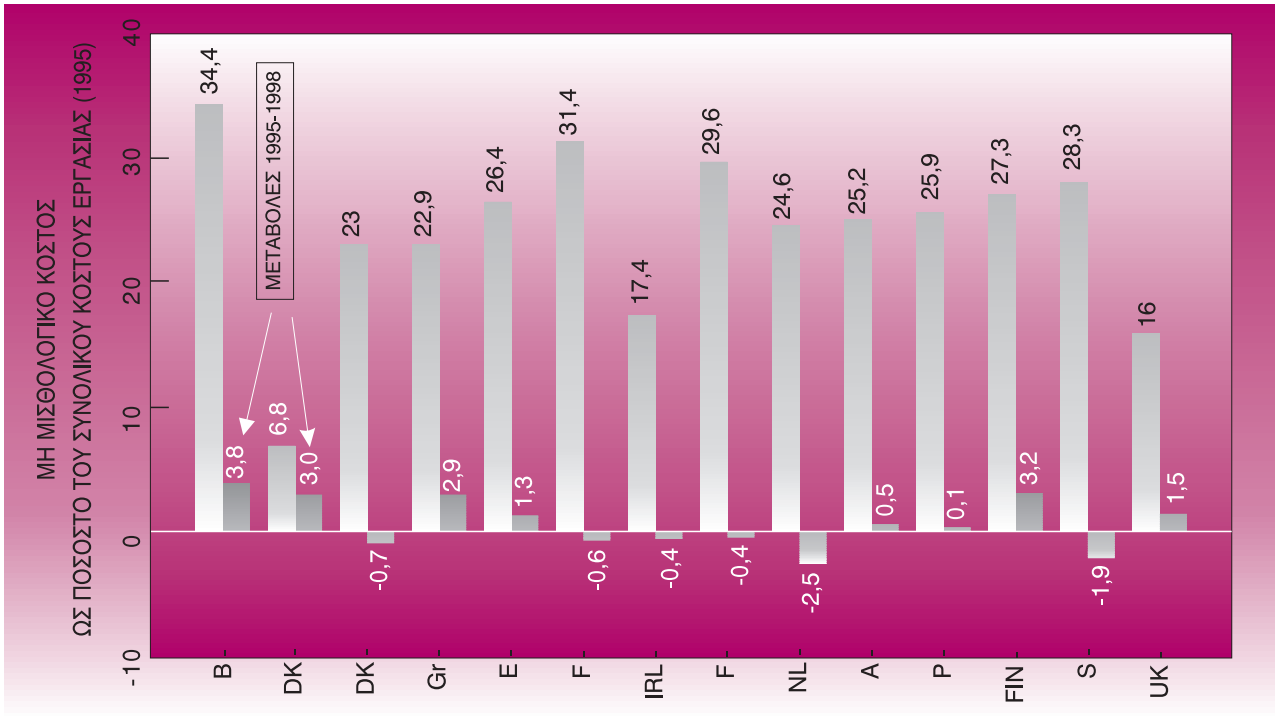
Αξιοσημείωτη στην κατάταξη των χωρών είναι και η θέση της Γερμανίας: στο δυτικό τμήμα της χώρας, το ωριαίο κόστος εργασίας στην βιομηχανία υπερβαίνει το αντίστοιχο μέγεθος στην Ιταλία και τη Γαλλία περίπου κατά 50% και τον μέσο όρο της ΕΕ κατά 40%.

Σε ότι αφορά το μη μισθολογικό κόστος εργασίας (το οποίο αποτελείται από τις εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές και κάθε είδους δαπάνες προσωπικού που δεν περιλαμβάνονται στις μικτές αποδοχές των εργαζομένων), τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία για την Ευρωπαϊκή Ενωση δόθηκαν στην δημοσιότητα από την Eurostat με αφορμή την διάσκεψη κορυφής του Λουξεμβούργου.

Όπως φαίνεται στο σχετικό διάγραμμα, το εν λόγω κόστος, ως ποσοστό του συνολικού κόστους εργασίας, κυμαίνεται μεταξύ 6,8% στη Δανία και 34,4% στο Βέλγιο.

Η Ελλάδα κατέχει μια από τις μεσαίες θέσεις στην κατάταξη των χωρών με ποσοστό περίπου 23%. Αξιοσημείωτες μεταβολές του εν λόγω μεγέθους μεταξύ των ετών 1988 και 1995 παρουσιάστηκαν στο Βέλγιο (+3,8%), την Δανία (+3,0%), την Ελλάδα (+2,9%), την Ολλανδία (-2,5%) και την Φιλανδία (+3,2%)

ΙΝΕ/ΓΣΕΕ - ΑΔΕΔΥ
Ιουλιανού 24, Τ.Κ. 104 34